

Universiteit
Leiden
The Netherlands

De curator: een octopus, een politieagent of toch een super(wo)man? Verslag van het INSOLAD Lustrumcongres over de taak van de curator

Pool, J.M.W.; Pluut, H.; Vriesendorp, R.D.; Oppedijk van Veen, E.J.; Brunninkhuis, R.W.A.;
Hooff, J.E.P.A. van; ... ; Wiel, J.H.M. van de

Citation

Pool, J. M. W., Pluut, H., & Vriesendorp, R. D. (2023). De curator: een octopus, een politieagent of toch een super(wo)man?: Verslag van het INSOLAD Lustrumcongres over de taak van de curator. In E. J. Oppedijk van Veen, R. W. A. Brunninkhuis, J. E. P. A. van Hooff, A. van Loon, & J. H. M. van de Wiel (Eds.), *Insolad Jaarboek* (pp. 461-471). Deventer: Wolters Kluwer. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3718428>

Version: Publisher's Version

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3718428>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

De curator: een octopus, een politieagent of toch een super(wo)man?

Verslag van het INSOLAD Lustrumcongres over de taak van de curator

MR. DR. J.M.W. POOL, DR. H. PLUUT ~~EN~~ PROF. MR. R.D. VRIESENDORP¹

1. Introductie

Op 12 mei 2023 vond ter gelegenheid van het 30-jarige bestaan van INSOLAD in Brugge het lustrumcongres over de taak van de curator plaats met bijna driehonderd deelnemers. De taak van de curator is veelomvattend. De (maatschappelijke) belangen waarmee curatoren worden geacht rekening te houden, lijken steeds verder te worden uitgebreid en kunnen ook een impact hebben op de (omvang) van de boedel. Dat maakt de taak van de curator anno 2023 zonder meer een actueel thema om daar een congres aan te wijden. Ook tegen de achtergrond van verschillende internationale ontwikkelingen, zoals de Herstructureringsrichtlijn (EU 2019/1023) en het richtlijnvoorstel van de Europese Commissie om te komen tot een gedeeltelijke harmonisatie binnen Europa van het insolventierecht (2022/0408 COD), blijft de taak van de curator onverminderd actueel.

Tijdens het congres is de taak van de curator in al haar facetten aan bod gekomen. Om tot een waardevolle discussie en nuttige output te komen over verschillende onderwerpen die raken aan de taak van de curator, heeft de congrescommissie voor de inhoudelijke opzet van het congres de handen ineengeslagen met de auteurs van dit verslag (allen onderzoekers aan de Universiteit Leiden). In dit artikel kunt u het verslag van het congres en de eerste resultaten van een deel van de uitgevoerde onderzoeken lezen.²

-
1. Jessie Pool is universiteit docent ondernemings- en insolventierecht aan de Universiteit Leiden. Helen Pluut is universitair hoofddocent organisatiepsychologie aan de Universiteit Leiden. Reinout Vriesendorp is hoogleraar insolventierecht aan de Universiteit Leiden en was tot 1 juni 2023 advocaat in Amsterdam.
 2. Tijdens en voorafgaand aan het congres zijn drie onderzoeken uitgevoerd, namelijk een survey, een experiment en negen focusgroepen. In dit verslag komen de resultaten van de survey en het experiment kort aan bod. De resultaten van de focusgroepen worden niet besproken.

2. De faillissementscurator: een terugblik op de afgelopen 25 jaar

Frank Verstijlen trapte het congres af met een terugblik op de ontwikkelingen van de afgelopen 25 jaar na het verschijnen van zijn proefschrift '*De faillissementscurator*.' Hoewel de *wettelijke* taakopvatting van curatoren de afgelopen jaren niet aanzienlijk is gewijzigd, constateerde Verstijlen dat het onderwerp 'de taak van de curator' desondanks volop in beweging is.

Verstijlen besprak de afnemende beleidsvrijheid van curatoren. Waar de Maclou-norm de curator nog een grote mate van beleidsvrijheid toedichtte, perkt de Hoge Raad die beleidsvrijheid in latere jurisprudentie juist in. Met een verwijzing naar de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in het bestuursrecht, liet Verstijlen zien dat met de arresten Prakke/Gips, via Hamm qq/ABN AMRO en Rabobank/Verdonk steeds meer regels voor curatoren worden geïntroduceerd. Van de beleidsvrijheid zoals geformuleerd in Maclou lijkt niet altijd veel meer over te zijn.

Ook ging Verstijlen in op de taak van de curator om de belangen van de schuldeisers te behartigen. Hij betoogde onder meer dat de relatie tussen de curator en de gezamenlijke schuldeisers onder druk staat.

Afsluitend ging Verstijlen in op de positie van boedelschuldeisers, die in de afgelopen 25 jaar aanzienlijk is veranderd. Verstijlen betoogde dat het aan de wetgever is om orde te scheppen in de chaos omtrent boedelschuldeisers.

3. De curator en maatschappelijke belangen

Toni van Hees vervolgde het ochtendprogramma met een betoog over de wijze waarop curatoren moeten omgaan met maatschappelijke belangen. Hij benadrukte dat de curator tijdens zijn werkzaamheden met tal van tegenstrijdige belangen wordt geconfronteerd. Volgens Van Hees moet de curator bij zijn taakuitoefening een belangenafweging maken, waarbij geen ruimte is voor het primaat van de schuldeisers.

Van Hees stelde dat onder veel auteurs de misvatting bestaat dat de curator vooral het belang van de schuldeisers dient. Dat de schuldeisers groot belang hebben bij de taakuitoefening van de curator, betekent zijns inziens echter niet dat de curator dan ook de belangen van de schuldeisers dient te behartigen. Van een primaat van de schuldeisers is volgens hem geen sprake.

De curator: een octopus, een politieagent of toch een super(wo)man?

Van Hees baseert zijn visie op het ontbreken van een wettelijke grondslag voor het primaat van de schuldeisers en op enkele toonaangevende arresten van de Hoge Raad. In de arresten Sigmacon II, Maclou en Heiploeg vindt hij aanwijzingen dat de Hoge Raad curatoren toestaat om voorrang te geven aan de betrokken maatschappelijke belangen boven die van de betrokken schuldeisers. Van Hees meent dat die uitspraken dus niet zijn te verenigen met het in de literatuur veronderstelde primaat van de schuldeisers.

De ervaringen van Van Hees in de faillissementspraktijk laten volgens hem zien dat curatoren en rechters-commissarissen bij hun beslissingen niet uitsluitend letten op de belangen van de schuldeisers, maar ook op andere belangen van maatschappelijke aard. Als voorbeelden noemde Van Hees de faillissementen van Thermphos, de IJsselmeerziekenhuizen en het Slotervaartziekenhuis.

Het moge duidelijk zijn dat Van Hees geen voorstander is van een primaat van de schuldeisers. De curator heeft volgens hem een maatschappelijk functie en vertegenwoordigt dus de samenleving. *With great power, comes great responsibility.*

4. De curator en de gezamenlijke schuldeisers

Jessie Pool vervolgde de ochtendsessie met een voordracht over de curator en de gezamenlijke schuldeisers. In tegenstelling tot Van Hees meent Pool dat het faillissementsrecht wel degelijk een primaat van de schuldeisers kent. Het doel van het faillissement – het te gelde maken van het vermogen van de schuldenaar en het verdelen van de opbrengst onder de schuldeisers – wijst er volgens haar op dat curatoren zich bij hun taakuitoefening vooral moeten laten leiden door de belangen van de gezamenlijke schuldeisers.

Tegelijkertijd betoogde Pool dat het voor de curator niet altijd mogelijk is om zich te laten leiden door de belangen van de gezamenlijke schuldeisers. Het steeds verder groeiende aantal lege boedels zorgt er volgens haar voor dat de curator zijn werkzaamheden niet meer altijd uitoefent ten behoeve van de gezamenlijke schuldeisers, omdat aan hen in veel situaties geen uitkering kan worden gedaan.

De ontwikkelingen rondom de maatschappelijke taakuitoefening van de curator zorgen er volgens Pool ook voor dat de curator steeds vaker tegenover de gezamenlijke schuldeisers komt te staan. Rekening houden met maatschappelijke belangen zou immers slechts symbolisch zijn als die belangen niet zouden mogen prevaleren boven de belangen van de gezamenlijke schuldeisers. Voor

Mr. dr. J.M.W. Pool, dr. H. Pluut en prof. mr. R.D. Vriesendorp

het laten prevaleren van andere belangen boven die van de gezamenlijke schuldeisers bestaat volgens Pool echter geen rechtvaardiging.

Afsluitend ging Pool in op de risico's van de door Van Hees voorgestelde situatie, waarin de curator alle bij een faillissement betrokken belangen moet wegen en niet zonder meer voorrang mag geven aan de belangen van de gezamenlijke schuldeisers. Volgens Pool zorgt een dergelijke situatie voor rechtsongelijkheid en rechtsonzekerheid, nu uit onderzoek blijkt dat curatoren die belangenafweging op zeer uiteenlopende wijzen maken.

Het ochtendprogramma werd afgesloten met een discussie tussen Van Hees en Pool.

5. De curator en stakeholders: break-outsessies

Na de lunch werden de deelnemers verdeeld over negen groepen met als doel vanuit een verschillend perspectief van een bepaalde stakeholder of thematiek te reflecteren op de taak van de curator: schuldeisers in het algemeen, banken, Belastingdienst, werknemers, schuldenaar, curatoren in het algemeen, jonge curatoren aangesloten bij JIRA, rechter-commissaris en de opleiding en benoemingscriteria. Als opwarmer beantwoordden de deelnemers enkele korte vragen over een casus waarin van de curator wordt verwacht een afweging te maken tussen de belangen van de gezamenlijke schuldeisers en bepaalde maatschappelijke belangen. De antwoorden op deze vragen worden later in dit verslag behandeld (par. 8).

Vervolgens discussieerden de deelnemers onder leiding van twee moderators per sessie en aan de hand van stellingen over de taak van de curator vanuit het in die groep als uitgangspunt gekozen perspectief van een bepaalde stakeholder in het faillissement.³

3. De moderators werden bijgestaan door Anne Verboom (promovenda WHOA en misbruik aan de Universiteit Leiden), Pien Kets (docent ondernemingsrecht aan de Universiteit Leiden), Maud Schenk (student-assistent ondernemingsrecht aan de Universiteit Leiden), Timar de Deugd (masterstudent ondernemingsrecht aan de Universiteit Leiden), Daan van der Weijden (masterstudent ondernemingsrecht aan de Universiteit Leiden), Laura Marugg (bachelorstudent International Business Law aan de Universiteit Leiden en onderzoeksstagiair ondernemingsrecht aan de Universiteit Leiden), Evianne Gort (bachelorstudent International Business Law aan de Universiteit Leiden en onderzoeksstagiair ondernemingsrecht aan de Universiteit Leiden) en Sarah Bartels (student-assistent aan de Radboud Universiteit Nijmegen). De auteurs danken hen voor hun hulp.

De curator: een octopus, een politieagent of toch een super(wo)man?

De break-outsessie vanuit het perspectief van de banken ging onder leiding van Mike van Wingerden en Kaj Messelink over de positie van separatisten en de mate waarin curatoren de belangen van separatisten moeten behartigen. In hoeverre is de curator te beschouwen als opdrachtnemer of vertegenwoordiger van de separatist?

Het perspectief van de rechter-commissaris werd besproken onder leiding van Kees van de Streek en Mark Aukema. De deelnemers spraken over de rol van de rechter-commissaris in faillissementen en de verhouding tussen de rechter-commissaris en de curator. Ook onderwerpen als mediation en het horen van bestuurders voorafgaand aan een bestuurdersaansprakelijkheidsprocedure kwamen aan de orde.

Onder leiding van Marleen Jonckers en Mary Barsoum sprak het (relatief) jongere deel van de deelnemers over de specifieke problemen waarmee jongere curatoren te maken krijgen, zoals opleiding en begeleiding. De deelnemers discussieerden over de vraag of het wel aantrekkelijk is voor jonge advocaten om op te treden als curator, temeer waar deze groep vaker geconfronteerd wordt met lege boedels waardoor zij niet of nauwelijks beloond worden voor hun werkzaamheden.

De sessie vanuit het perspectief van de curator ging onder leiding van Angelina Bakker en Olaf Poorthuis over belangenafwegingen door curatoren. De deelnemers spraken hierbij vooral over de fraudebestrijdende rol van de curator. Moet de curator fraude aanpakken, ook al is dat slecht voor zijn KPI's? En in hoeverre zijn KPI's überhaupt een geschikt middel om vast te stellen dat curatoren hun werk "goed" doen?

Onder leiding van Remco Vermaire en Charlotte Spierings werd gediscussieerd over de taak van de curator vanuit het perspectief van de schuldeiser. De deelnemers spraken over het primaat van de schuldeisers en de inspraak die schuldeisers hebben in faillissementen. Moeten curatoren schuldeisers altijd volledig informeren? En biedt artikel 69 Fw schuldeisers in de praktijk wel voldoende mogelijkheid om het handelen van de curator te beïnvloeden?

Paul Kuipers en Bart Louwerier leidden de discussie vanuit het perspectief van de schuldenaar. Wat is het belang van de schuldenaar? En in hoeverre mag de curator waarde hechten aan het behouden van een onderneming bij het kiezen tussen twee doorstartkandidaten? Vanuit het perspectief van de schuldenaar kwam ook de vraag ter sprake of een curator aangifte moet doen van faillis-

Mr. dr. J.M.W. Pool, dr. H. Pluut en prof. mr. R.D. Vriesendorp

sementsfraude als de schuldenaar vanuit het faillissement een akkoord aanbiedt aan de schuldeisers.

Het perspectief van de Belastingdienst werd besproken onder leiding van Jaap Timmer en Jasper Graaff. De deelnemers spraken over de verhouding tussen de curator en de Belastingdienst bij de bestrijding van faillissementsfraude. Is het wenselijk dat beide actoren achter frauderende bestuurders aangaan? En mag de curator als onderdeel van een vaststellingsovereenkomst beloven geen aangifte te doen van faillissementsfraude?

Bert Jansen en Michael Broeders modereerden de discussie over de taak van de curator vanuit het perspectief van de opleiding van curatoren en de benoemings-eisen die rechtbanken aan curatoren stellen. De deelnemers namen het huidige benoemingsbeleid onder de loep en bespraken de wenselijkheid van uniforme regels voor benoeming en opleiding van curatoren. Moet Nederland naar een systeem van beroepscuratoren? Of wordt het tijd voor een landelijke opleiding tot registercurator?

De sessie over het perspectief van werknemers ging onder leiding van Job van der Pijl en Duco van Dongen over de waarde die curatoren moeten hechten aan het belang van werknemers in faillissement. Mogen curatoren de maatschappelijke kosten van bijvoorbeeld WW-uitkeringen meewegen in hun beslissing over wel of niet voortzetten, verkopen of liquideren? En moet een curator een 'OVO'-risico melden aan potentiële doorstarters?

Het gaat de reikwijdte van dit verslag te buiten, maar tijdens de break-outs-sessies hebben de deelnemers de mogelijkheid gehad om vanuit verschillende perspectieven te reflecteren op de taak van de curator.⁴ De gesprekken hebben verschillende onduidelijkheden en discussiepunten naar voren gebracht die wellicht onderwerp voor verdere studie kunnen vormen.

6. Introduction of the UK (licensed and regulated) Insolvency Practitioner

Na de break-outsessies vervolgde Claire Hardgrave, werkzaam bij de Insolvency Service en hoofd van de afdeling die zich bezighoudt met de regulering van *insolvency practitioners* (IP) in het Verenigd Koninkrijk, de dag met een presentatie over haar praktijk. Zij begon haar presentatie met enkele cijfers over

4. De uitgebreide resultaten van alle break-outsessies zullen later worden gepubliceerd in het Tijdschrift voor Insolventierecht.

De curator: een octopus, een politieagent of toch een super(wo)man?

het aantal faillissementen in 2023. Vervolgens vertelde ze over de rol van de *Insolvency Service* bij het reguleren van IP's. In het VK mag niet iedereen de titel IP voeren. Om als IP te mogen werken, moet de IP worden toegelaten tot het beroep door een daartoe bevoegd orgaan. Voorwaarden zijn onder meer het succesvol afleggen van een zwaar examen en het verricht hebben van voldoende vliegreuen. De *Insolvency Service* houdt toezicht op de IP's.

Hardgrave besprak ook hoe in het VK wordt omgegaan met (nagenoeg) lege boedels. Als geen IP wordt aangesteld, dan kan een *Official Receiver* in dienst van de *Insolvency Service* het faillissement afwickelen. Bij de *Insolvency Service* zijn achttien *Official Receivers* werkzaam die in 2022/23 verantwoordelijk waren voor afwikkeling van in totaal 2300 faillissementen.

Ze sloot af met enkele overwegingen over het systeem van regulering van IP's en was daarover niet ontevreden.

7. Curatoren, toetsing en tuchtrecht

Jonathan Soeharno, hoogleraar Rechtspleging en Rechtsfilosofie aan de UvA en advocaat, sloot het inhoudelijke deel van de dag af met een voordracht over tuchtrecht voor curatoren. Na enkele algemene overwegingen over de kern van tucht en toezicht, besprak Soeharno de regulering van curatoren.

Volgens Soeharno is de positie van curatoren in Nederland onder-gereguleerd. In vergelijking met de aangescherpte toezichtregels voor het notariaat en de rechterlijke macht, en gezien de felle discussies over hervorming van het toezicht op de advocatuur, vindt hij het opvallend dat voor curatoren weinig is geregeld. Het bestaande tuchtrecht is volgens Soeharno gebrekkig. Zo is het advocatentuchtrecht geen eigen curatorentuchtrecht, biedt de INSOLAD toetsingscommissie slechts tandoos verenigingstuchtrecht voor INSOLAD-leden en is de toetsing door de rechter-commissaris vooral een controle op de afwikkeling van de boedel. Het bewaken en bevorderen van de behoorlijkheidsnorm voor curatoren is vooral een kwestie van vertrouwen.

Om te komen tot een effectieve(re) manier van regulering is volgens Soeharno een eenduidige behoorlijkheidsnorm, bijvoorbeeld door middel van een gedragscode of set van kernwaarden voor alle curatoren, essentieel. Die behoorlijkheidsnorm kan vervolgens worden gehandhaafd in het tuchtrecht. Voor effectief tuchtrecht meent Soeharno, in de eerste plaats, dat de curatorenlijst een centrale(re) plaats moet innemen. Eventuele sancties en maatregelen die moeten worden opgelegd aan curatoren vanwege het niet naleven van een behoorlijk-

heidsnorm, kunnen worden gekoppeld aan die lijst. In de tweede plaats stelt Soeharno voor om een curatorenkamer op te richten bij een rechtbank, zodat tuchtrecht in de sfeer van de rechter plaatsheeft. Last but not least betoogde Soeharno dat het van belang is dat klachten gefilterd worden, gezien de vele niet-ontvankelijke en ongegronde klachten tegen curatoren bij de INSOLAD toetsingscommissie en de advocatentuchtrechter; en gelet op de veelzijdigheid van het werk van de curator.

8. Eerste resultaten van het onderzoek: welke belangen behartigt de curator?

Tijdens het congres hebben de deelnemers een casus voorgelegd gekregen waarin hun werd gevraagd zich te verplaatsen in de rol van een curator die bij de afwikkeling van een faillissement een keuze moet maken tussen de belangen van de schuldeisers en andere (maatschappelijke) belangen. Aan het einde van de dag presenteerden Reinout Vriesendorp en Jessie Pool de eerste resultaten van dit experiment.⁵

In totaal hebben 239 deelnemers deelgenomen aan het onderzoek. De groep bestond voornamelijk uit advocaten ($n = 214$) en curatoren ($n = 159$), maar ook enkele rechters ($n = 7$) en wetenschappers ($n = 14$) maakten deel uit van de groep respondenten. De respondenten hebben gemiddeld 21 jaar ervaring op het terrein van het insolventierecht en zijn gemiddeld 47 jaar oud. Het grootste deel van de respondenten is man ($n = 191$), een kleiner deel vrouw ($n = 45$).

Het doel van het onderzoek was om inzicht te krijgen in de belangen die de curator volgens de deelnemers moet behartigen bij de afwikkeling van faillissementen. In de voorgelegde casus moest de curator steeds een afweging maken tussen het belang van de schuldeisers enerzijds en een maatschappelijk belang anderzijds. Om verschillende maatschappelijke belangen met elkaar te kunnen vergelijken, hadden de deelnemers niet allemaal exact dezelfde casus voorgelegd gekregen, maar was gevarieerd met het concrete maatschappelijke belang dat in de casus aan de orde was.

Het eerste maatschappelijke belang was fraudebestrijding. In deze casus werd de deelnemers gevraagd zich te verplaatsen in de rol van de curator die een faillissement afwikkelt waarin sterke aanwijzingen voor fraude aanwezig zijn. De vraag was of de respondent als curator wel of geen nader onderzoek zou

5. De uitgebreide resultaten van het onderzoek zullen later worden gepubliceerd in het Tijdschrift voor Insolventierecht.

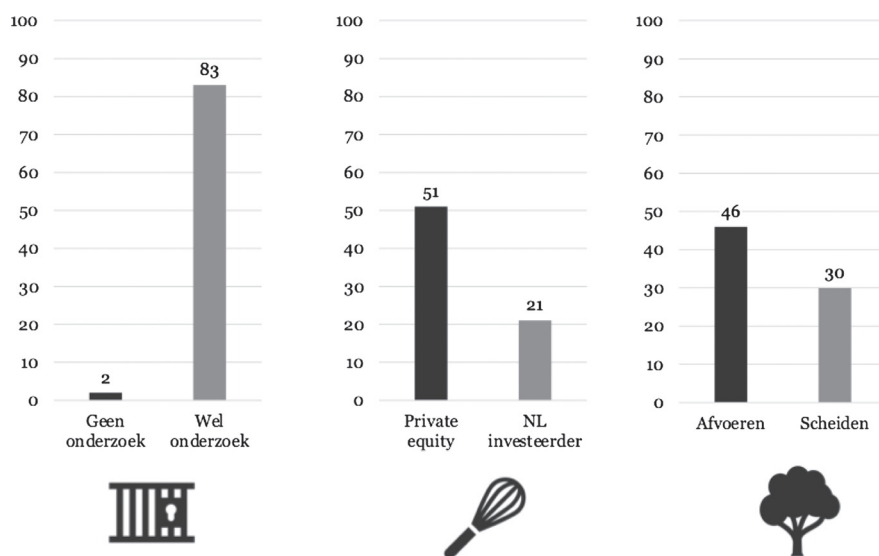
De curator: een octopus, een politieagent of toch een super(wo)man?

verrichten naar fraude, waarbij vaststond dat de schuldeisers 10% minder uitgekeerd zouden krijgen als het onderzoek uiteindelijk geen verhaalbare vordering zou opleveren.

Het tweede maatschappelijke belang was het behoud van de identiteit van een iconisch Nederlands bedrijf. In deze casus werd de deelnemers gevraagd zich te verplaatsen in de rol van de curator die het faillissement afwikkelt van een bekend Nederlands bedrijf dat winkels heeft in iedere winkelstraat. Na een uitgebreid onderzoek naar doorstartmogelijkheden, blijven in de casus twee kandidaten over die de onderneming willen overnemen: een Amerikaanse private equity partij die het bedrijfsmodel volledig wil omgooien en een Nederlandse investeerder die juist wil voortborduren op de iconische reputatie van de onderneming door de naam in stand te houden. De vraag was met welke doorstarter de respondent in de rol van curator in zee zou gaan, waarbij de schuldeisers 10% minder uitgekeerd zouden krijgen als de curator het bod van de Nederlandse investeerder zou aanvaarden.

Het derde maatschappelijke belang was een milieubelang. Ook in deze casus werd de deelnemers gevraagd zich te verplaatsen in de rol van de curator die het faillissement afwikkelt van een Nederlands bedrijf dat consumenten de mogelijkheid bood om oude huishoudelijke artikelen in te leveren voor korting en daarmee recycling te stimuleren. De ingeleverde huishoudelijke artikelen liggen nog in een gehuurd bedrijfspand en moeten na faillissement sowieso uit dat bedrijfspand worden verwijderd. De vraag was of de respondent als curator de huishoudelijke artikelen eenvoudigweg zou laten afvoeren of op kosten van de boedel zou laten recyclen. Recyclen is duurder dan regulier laten afvoeren, waardoor de schuldeisers 10% minder uitgekeerd zouden krijgen als de curator zou besluiten te recyclen.

Figuur 1 laat de resultaten zien van het experiment. In alle gevallen geeft de donkerblauwe balk een keuze weer die voordeliger lijkt voor de gezamenlijke schuldeisers en de lichtblauwe balk een keuze weer die voordeliger lijkt voor het maatschappelijke belang. Opvallend is dat het grootste deel van de deelnemers in de fraudecasus ervoor kiest om wel onderzoek te doen. De voorkeurskeuze is echter aanmerkelijk minder duidelijk voor de andere casus.

Figuur 1. Belangenafweging per casus

De presentatie van de resultaten werd afgesloten met de vraag waarom belangenafwegingen van de deelnemers verschillen. Om die vraag te beantwoorden, is ingegaan op mogelijke redenen voor het verschil in belangenafwegingen. Een van de redenen kan liggen in het geslacht van degene die de afweging moet maken. Het is de onderzoekers opgevallen dat de vrouwelijke respondenten eerder geneigd waren het maatschappelijke belang te laten prevaleren boven dat van de schuldeisers dan de mannelijke respondenten.

Een verklaring voor de verschillende belangenafwegingen kan ook liggen in de leeftijd van de respondenten. Op basis van eerder onderzoek was het de verwachting dat jongere deelnemers er eerder voor zouden kiezen om maatschappelijke belangen te laten prevaleren boven die van de gezamenlijke schuldeisers.⁶ Dit verband is echter, wellicht gezien de gemiddelde leeftijd van de deelnemers, in dit onderzoek niet bevestigd.

6. J.M.W. Pool, 'Rethinking the goal of bankruptcy proceedings: maximizing value versus sustainable liquidation', *Erasmus Law Review* (forthcoming 2023).

De curator: een octopus, een politieagent of toch een super(wo)man?

9. Afsluiting

Jan Jaap van der Wal zorgde voor een luchtig einde van de dag met een korte cabaretvoorstelling, waarna Henri Bentfort van Valkenburg het congres afsloot met enkele slotopmerkingen. Het congres had als doel om te reflecteren op de veranderende taak van de curator. De waardevolle input van bijna driehonderd deelnemers heeft bijgedragen aan verdere gedachtevorming over de taakinvulling van de curator. Enkele resultaten van ons onderzoek op die dag heeft u in dit verslag kunnen terugvinden. De (overige) resultaten, onder meer gebaseerd op de door velen ingevulde survey voorafgaand aan het lustrumcongres, worden in de komende periode uitgewerkt en gepubliceerd. De discussies tijdens de break-outsessies hebben ook ideeën aangedragen hoe de taak van de curator in de toekomst kan worden ingevuld. Hoe precies, is echter onduidelijk. Over de taak van de curator en de gewenste ontwikkelingen wordt verschillend gedacht. Het verbaast dan wellicht niet dat wij met een dooddouner eindigen dat de toekomst zal uitwijzen hoe de taak van de curator zich gaat ontwikkelen. Dit alleen al is reden genoeg om over 25 jaar weer een lustrumcongres aan de taak van de curator te wijden.

